

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 11 marca 2011 r.

w sprawie zalecenia dotyczącego decyzji Rady w sprawie ustaleń dotyczących negocjowania układu monetarnego z Republiką Francuską działającą w imieniu francuskiej zbiorowości zamorskiej Saint-Barthélemy

(CON/2011/22)

(2011/C 213/06)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 10 marca 2011 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Rady Unii Europejskiej o wydanie opinii w sprawie zalecenia dotyczącego decyzji Rady w sprawie uzgodnień dotyczących renegeacji układu monetarnego z Republiką Francuską działającą w imieniu zbiorowości zamorskiej Francji Saint-Barthélemy⁽¹⁾ (zwanej dalej „projektem decyzji”).

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 219 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

Uwagi ogólne

1. Ostateczna odpowiedzialność za decyzje dotyczące zawierania układów monetarnych z krajami trzecimi spoczywa na Radzie UE. EBC nie zachęca jednak krajów i terytoriów zamorskich stowarzyszonych z państwami członkowskimi należącymi do strefy euro do wprowadzania euro jako oficjalnej waluty. W przypadku Saint-Barthélemy EBC nie sprzeciwia się projektowi decyzji, ponieważ Saint-Barthélemy, jako część Francji, używa euro od 1999 roku. Spełnienie oczekiwań Francji, aby euro pozostało w Saint-Barthélemy po dniu 1 stycznia 2012 r., gdy zbiorowość ta przestanie być częścią terytorium UE⁽²⁾, wymaga przyjęcia w prawie UE rozwiązania uwzględniającego zmienione okoliczności. Wobec powyższego zawarcie układu monetarnego z Republiką Francuską działającą na rzecz Saint-Barthélemy jest satysfakcjonującym rozwiązaniem, ponieważ umożliwi Francji stosowanie do Saint-Barthélemy koniecznych przepisów UE niezbędnych dla wykorzystywania wspólnej waluty w następujących obszarach: przepisy prawa walutowego, bankowego i finansowego; przepisy niezbędne na potrzeby stosowania euro; zapobieganie praniu pieniędzy i oszustwom oraz fałszowaniu gotówki i bezgotówkowych środków płatniczych; przepisy dotyczące medali i żetonów oraz wymogów w zakresie sprawozdawczości do celów statystycznych.
2. EBC rozumie na podstawie zakresu upoważnienia do prowadzenia negocjacji zawartego w projekcie decyzji, że – w przeciwieństwie do umów zawartych z krajami trzecimi takimi jak Księstwo Monako, Księstwo Andory, Republika San Marino oraz Państwo Watykańskie – niniejszy układ monetarny

⁽¹⁾ SEK(2011) 249 wersja ostateczna.

⁽²⁾ Artykuł 3 decyzji Rady Europejskiej z dnia 29 października 2010 r. zmieniającej status wyspy Saint-Barthélemy w odniesieniu do Unii Europejskiej, Dz.U. L 325 z 9.12.2010, s. 4.

nie upoważnia Saint-Barthélemy do emisji własnych monet euro. EBC przyjmuje z zadowoleniem takie rozwiązanie, jednak – z uwagi na postulat pewności prawnej i przejrzystości – powinno ono być wyraźnie wskazane, przynajmniej w preambule do projektu decyzji.

3. EBC ponawia uwagę, że wszelkie transfery finansowe, w tym szczególne wsparcie finansowe dla banków i innych instytucji finansowych, konieczne dla utrzymania lub przywrócenia stabilności finansowej w Saint-Barthélemy, będą ponoszone przez skarbu państwa Republiki Francuskiej.
4. EBC rozumie, że zadania należące do zakresu kompetencji Eurosystemu, w tym operacje polityki pieniężnej oraz gromadzenie danych statystycznych, będą realizowane przez Banque de France za pośrednictwem Institut d'Émission des Départements D'Outre-mer (IEDOM).
5. EBC rozumie ponadto, że celem układu monetarnego nie jest udzielenie instytucjom finansowym z siedzibą w Saint-Barthélemy bezpośredniego dostępu do systemów płatności i rozrachunku wewnątrz strefy euro, i że dostęp taki będzie nadal realizowany za pośrednictwem właściwych władz Francji.
6. EBC jest zdania, że jego rola w negocjowaniu układów monetarnych z krajami i terytoriami zamorskimi powinna być taka sama, jak w negocjowaniu układów monetarnych z krajami trzecimi. W związku z tym brzmienie projektu decyzji powinno jasno i jednoznacznie wskazywać, że w kwestiach należących do zakresu kompetencji EBC wymagana jest jego zgoda.
7. EBC zauważa, że projekt decyzji nie porusza kilku ważnych kwestii. Należy odnieść się do nich w sposób następujący:
 - 7.1. W innych układach monetarnych organem właściwym do rozstrzygania sporów wynikających z takich układów jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Projekt decyzji powinien jasno stanowić, że taka sama procedura ma zastosowanie w niniejszej sytuacji. EBC uważa, że właściwość Trybunału Sprawiedliwości w odniesieniu do tego rodzaju układów nie jest oczywista i odsyła w szczególności do szeregu opinii Trybunału, w których Trybunał wprowadza wyraźne rozróżnienie na umowy zawierane przez państwa członkowskie i umowy zawierane przez państwa członkowskie odpowiedzialne za swoje terytoria zależne, a więc nie działające w charakterze państw członkowskich ⁽¹⁾.
 - 7.2. Jednym z najważniejszych elementów tego układu monetarnego powinna być potrzeba zagwarantowania nieprzerwanego stosowania do Saint-Barthélemy odpowiednich obecnych i przyszłych aktów prawa UE mających natychmiastowe bezpośrednie zastosowanie, np. rozporządzeń. EBC rozumie, że Francja zamierza rozwiązać tę kwestię wprowadzając zmiany w odpowiedniej ustawie organicznej.

EBC zauważa, że – w przeciwieństwie do innych układów monetarnych – projekt decyzji nie przewiduje utworzenia komitetu wspólnego odpowiedzialnego za ocenę postępów w zakresie zmian w ustawodawstwie. EBC uważa za niesatysfakcjonującą sytuację, w której brak jest komitetu, w którym UE, jako jeden z sygnatariuszy układu, brałyby udział i monitorował prawidłowe stosowanie w krajach i terytoriach zamorskich odpowiednich przepisów *acquis* – w szczególności tam, gdzie lokalny system bankowy stosuje euro. EBC uważa za niezbędne, aby odpowiednie przepisy prawa Unii były stosowane w porozumieniu z Komisją i EBC ⁽²⁾, na przykład poprzez uwzględnienie odpowiednich aktów prawnych UE i EBC w załączniku do układu monetarnego oraz publikowanie takiego załącznika i jego zmian w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Alternatywnie projekt decyzji powinien zobowiązywać Francję do informowania EBC przed przyjęciem aktów prawnych dotyczących Saint-Barthélemy, w przypadku, gdy wchodzi one w zakres kompetencji EBC. Ponadto instytucje UE powinny mieć uprawnienie do żądania przedstawienia przez Francję informacji o takich aktach prawnych.

⁽¹⁾ Opinia 1/78, pkt 62 oraz opinia 1/94, pkt 17: „Wskazane terytoria, w zakresie, w jakim pozostają poza ramami Traktatu EWG, są – z punktu widzenia Wspólnoty – w takiej samej sytuacji, jak państwa nie będące państwami członkowskimi. W związku z powyższym państwa członkowskie odpowiedzialne za te terytoria mają być stronami umowy nie w charakterze państw członkowskich Wspólnoty, ale w charakterze państw odpowiedzialnych za relacje międzynarodowe swoich terytoriów zależnych pozostających poza zakresem prawa wspólnotowego.”

⁽²⁾ Zob. także opinię wydaną na wniosek Rady Unii Europejskiej na podstawie art. 109l ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w sprawie projektu decyzji Rady dotyczącej regulacji monetarnych we francuskich terytoriach zależnych Saint-Pierre i Miquelon oraz Majotcie, Dz.U. C 127 z 7.5.1999, s. 5.

- 7.3. EBC rozumie, że po zmianie statusu w dniu 1 stycznia 2012 r. Saint-Barthélemy nie będzie już objęte przepisami prawa UE, które w normalnych okolicznościach miałyby bezpośrednie zastosowanie a które umożliwiają stosownym organom UE, takim jak Europol, podejmowanie działań zwalczających fałszowanie banknotów euro. Kwestia ta także powinna zostać poruszona w układzie monetarnym, a zatem projekt decyzji powinien upoważnić UE do zawarcia w tym układzie takiego postanowienia.

Propozycje zmian w projekcie decyzji wraz z ich uzasadnieniem zostały zawarte w załączniku.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 11 marca 2011 r.

Jean-Claude TRICHET
Prezes EBC

ZAŁĄCZNIK

Propozycje zmian

Tekst proponowany przez Komisję	Zmiany proponowane przez EBC ⁽¹⁾
Zmiana 1 Motyw 6	
<p>„(6) Należy zatem wynegocjować układ monetarny pomiędzy Unią Europejską a Republiką Francuską działającą w imieniu francuskiej zbiorowości zamorskiej Saint-Barthélemy, w celu zapewnienia ciągłości stosowania w odniesieniu do Saint-Barthélemy odpowiednich przepisów UE,”</p>	<p>„(6) Należy zatem wynegocjować układ monetarny pomiędzy Unią Europejską a Republiką Francuską działającą w imieniu francuskiej zbiorowości zamorskiej Saint-Barthélemy, w celu zapewnienia ciągłości stosowania w odniesieniu do Saint-Barthélemy odpowiednich przepisów UE. W negocjacjach tych powinien uczestniczyć EBC, którego zgoda wymagana jest w sprawach należących do jego zakresu kompetencji,”</p>
Uzasadnienie Zob. uzasadnienie zmiany nr 5.	
Zmiana 2 Motyw 7	
<p>Nowy motyw.</p>	<p>„(7) Mandat negocjacyjny nie zmierza do umożliwienia zbiorowości Saint-Barthélemy bicia lub emitowania własnych monet euro ani do przyznania takiego uprawnienia w inny sposób. Obecna sytuacja będzie w tym zakresie utrzymana w odniesieniu do stosowania monet euro.”</p>
Uzasadnienie Zob. pkt 2 niniejszej opinii. EBC uważa, że w odniesieniu do tej kwestii szczególne znaczenie mają zasady pewności prawnej i przejrzystości, ponieważ jest to pierwszy układ monetarny dotyczący krajów i terytoriów zamorskich, a zatem może on ustanowić precedens.	
Zmiana 3 Artykuł 1 lit. d	
<p>Nowy przepis</p>	<p>„d) Republika Francuska jest zobowiązana do zapewnienia właściwego i pełnego stosowania do Saint-Barthélemy aktów prawnych UE i EBC mających w normalnych okolicznościach bezpośrednio zastosowanie; nadzór nad stosowaniem tych przepisów pozostaje obowiązkiem władz francuskich, które przedstawiają odpowiednie pełne informacje równoległe Komisji i EBC.”</p>
Uzasadnienie Zob. pkt 7.2 niniejszej opinii.	
Zmiana 4 Artykuł 1 lit. e	
<p>Nowy przepis</p>	<p>„e) Układ monetarny rozszerzy stosowanie decyzji Rady z dnia 6 kwietnia 2009 r. ustanawiającej Europejski Urząd Policji (Europol) (*) na Saint-Barthélemy w odniesieniu do fałszowania banknotów euro.</p> <p>(*) Dz.U. L 121 z 15.5.2009, s. 37.”</p>

Tekst proponowany przez Komisję	Zmiany proponowane przez EBC ⁽¹⁾
---------------------------------	---

Uzasadnienie

Zob. pkt 7.3 niniejszej opinii. EBC uważa, że Francja nie może jednostronnie rozszerzyć terytorialnego zakresu zadań i kompetencji Europolu mających na celu ochronę wiarygodności banknotów euro.

Zmiana 5

Artykuł 2

„Komisja prowadzi negocjacje z Republiką Francuską działającą w imieniu francuskiej zbiorowości zamorskiej Saint-Barthélemy. Europejski Bank Centralny w pełni uczestniczy w negocjacjach i musi wyrazić zgodę w sprawach należących do jego zakresu kompetencji.”

„Komisja prowadzi negocjacje z Republiką Francuską działającą w imieniu francuskiej zbiorowości zamorskiej Saint-Barthélemy. Europejski Bank Centralny w pełni uczestniczy w negocjacjach **a jego zgoda wymagana jest i musi wyrazić zgodę** w sprawach należących do jego zakresu kompetencji.”

Uzasadnienie

Takie jasne i jednoznaczne sformułowanie dotyczące roli EBC było stosowane w wielu decyzjach Rady dotyczących mandatów negocjacyjnych, a także w samych układach monetarnych. Najświeższym przykładem jest art. 3 decyzji Rady w sprawie uzgodnień dotyczących renegotjacji Układu monetarnego między Rządem Republiki Francuskiej, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, a Rządem Jego Najjaśniejszej Wysokości Księcia Monako (dotychczas nieopublikowanej w Dzienniku Urzędowym).

Zmiana 6

Nowy artykuł 3

Brak przepisu

„Układ monetarny wskazuje Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jako właściwy do rozstrzygnięcia sporów powstających przy interpretacji i stosowaniu układu.”

Uzasadnienie

Zob. pkt 7.1 niniejszej opinii.

⁽¹⁾ Pogrubienie w tekście wskazuje, w którym miejscu EBC proponuje wprowadzenie nowego tekstu. Przekreślenie w tekście oznacza, że EBC proponuje wykreślenie fragmentu tekstu.